

Wspomnienie o doc. dr. hab. Walentym Kryczyńskim

Walenty Kryczyński. Obituary

7 września 1989 r. zmarł w wieku 75 lat w Warszawie – po długiej i ciężkiej chorobie – emerytowany naczelnik wydziału w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego

oraz pracownik Instytutu Polityki Naukowej i Szkolnictwa Wyższego – docent dr habil. Walenty Kryczyński. Był synem Zenona i Marii – z domu również Kryczyńskiej. Jego ojciec był pułkownikiem Wojska Polskiego. Walenty Kryczyński urodził się 20 kwietnia 1914 r. w Suwałkach. Był potomkiem znanej rodziny Tatarów polskich osiadłej od XV w. na Wileńszczyźnie. W 1933 r. ukończył gimnazjum typu matematyczno-przyrodniczego imienia Joachima Lelewela w Wilnie i rozpoczął w tym mieście studia na Wydziale Prawa i Nauk Społecznych Uniwersytetu im. Stefana Batorego. W latach 1934–1935 odbył służbę wojskową, uzyskując stopień kaprała-podchorążego, przy czym zmienił kierunek studiów odpowiadający jego przyrodniczym zamiłowaniom. Od 1935 do 1939 r. studiował na Wydziale Leśnym SGGW w Warszawie. Studio-

wałem z Nim razem i pamiętam, że cieszył się sympatią koleżanek i kolegów naszej uczelni. Ożenił się w 1937 r. ze studentką z Wydziału Ogrodniczego SGGW Haliną Szymańską, pochodzącą z rodziny zasłużonych nauczycieli i działaczy społecznych w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Po odbyciu ćwiczeń wojskowych w sierpniu 1939 r. uzyskał stopień oficerski. Kampanię wrześniową 1939 r. odbył w I Pułku Piechoty. W okolicy Łukowa dostał się do niewoli niemieckiej, z której zdołał się uwolnić w Kielcach dzięki staraniom żony. Wraz z żoną przedostał się do Wilna, zamieszkując w podwileńskiej wsi Niemież, gdzie pracował do listopada 1941 r. w gospodarstwie rolnym swoich rodziców. Następnie – ze względów bezpieczeństwa – przeniósł się do Ostrowca Świętokrzyskiego, gdzie spędził resztę okupacji w domu teścia. Dom ten był ważnym w Ostrowcu ośrodkiem pracy konspira-

cyjnej i schronieniem dla wielu ukrywających się ludzi. W tym okresie pracował w piekarni, biorąc równolegle udział wraz z żoną – w tajnym nauczaniu.

W lutym 1945 r. – po wyzwoleniu – rozpoczął pracę w Nadleśnictwie Ostrowiec Świętokrzyski oraz kontynuował przerwane wojną studia, uzyskując 28 czerwca 1946 r. dyplom inżyniera leśnika. W roku szkolnym 1946/1947 pracował równolegle jako nauczyciel w Liceum Handlowym w Ostrowcu. W 1947 r. zamieszkał wspólnie z repatriotowanymi z Wilna rodzicami oraz z żoną na Ziemiach Odzyskanych, przenosząc się do pracy na stanowisku wykładowcy w Leśnym Ośrodku Szkoleniowym w Żłotym Stoku na Ziemi Kłodzkiej (woj. wrocławskie). W latach 1947–1949 nauczał dodatkowo matematyki i geografii w Gimnazjum Przemysłowym przy Fabryce Arsenu w Żłotym Stoku. W 1949 r. był dyrektorem Liceum Leśnego w Żłotym Stoku, a w 1950 r. został przeniesiony służbowo do Wydziału Szkolnienia Zawodowego Ministerstwa Leśnictwa w Warszawie. Następnie w 1961 r. przeniesiono go służbowo do Departamentu Studiów Rolnych i Leśnych w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego, gdzie pracował przez 20 lat, początkowo na stanowisku starszego radcy do spraw studiów leśnych, a następnie był naczelnikiem wydziału w Departamencie Studiów Rolnych i Leśnych. We wrześniu 1971 r. w związku z kolejną reorganizacją – przeszedł do pracy w Instytucie Polityki Naukowej i Szkolnictwa Wyższego, gdzie do maja 1980 r. pracował jako docent. Ze względu na zły stan zdrowia przeszedł na wcześniejszą emeryturę w wieku 66 lat.

Stopień naukowy doktora nauk leśnych uzyskał w grudniu 1968 r. na Wydziale Leśnym SGGW po obronie pracy napisanej pod kierunkiem prof. A. Żabko-Potopowicza. Prowadził także zajęcia dydaktyczne dla doktorantów na Wydziale Leśnym SGGW z zakresu nauk leśnych i szkolnictwa leśnego. W tym czasie napisał 24 prace i artykuły naukowe, głównie na temat szkolnictwa leśnego i rolnego, kształcenia kadr naukowych oraz organizacji szkolnictwa wyższego. Do 1972 r. opublikował 42 artykuły z których wiele ma cechy opracowań naukowych. Opracował też hasła do Słownika Ekonomiczno-Rolniczego. Publikował swe artykuły w centralnej prasie codziennej. Wygłaszał swoje referaty na konferencjach zagranicznych w Sofii i Berlinie, a także w Zarządzie Historii Nauk i Techniki Polskiej Akademii Nauk.

Stopień naukowy doktora habilitowanego nauk leśnych uzyskał na Wydziale Leśnym SGGW – 6 stycznia 1977 r., po czym publikował nadal prace i artykuły naukowe z zakresu na ogół tematyki szkolnictwa. Ogółem opublikował ponad 70 prac i artykułów naukowych, popularno-naukowych i informacyjnych. Docent dr hab. Walenty Kryczyński odznaczony był Żłotym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Żłotą Odznaką Polskiego Towarzystwa Leśnego oraz wieloma innymi odznaczeniami i dyplomami uznania. Oddając hołd zmarłemu, powszechnie szanowanemu Człowiekowi oraz cenionemu naukowcowi i przekazując wyrazy współczucia Jego Żonie, Córce, Synowi oraz wnukom podkreślić należy, że dzieci Jego ukończyły także Szkołę Główną Gospodarstwa Wiejskiego, a syn – prof. dr hab. Selim Kryczyński jest dziekanem Wydziału Ogrodniczego SGGW. Fakty te przysparzają chwały rodzinnej i obywatelskiej Zmarłemu, który pochowany został na Muzułmańskim Cmentarzu Tatarskim w Warszawie przy ul. Tatarskiej.

Cząść Jego pamięci!

Wacław Ostrowski